

INFORMACJA PRAWNA NR 24/2023 Z DNIA 7 SIERPNIĄ 2023 ROKU

POWRÓT OBOWIĄZKU WYKONANIA BADAŃ LEKARSKICH I OKRESOWYCH SZKOLEŃ BHP

Na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia, z dniem 1 lipca 2023 r. odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. W konsekwencji w najbliższej przyszłości przestanie obowiązywać wiele instytucji wprowadzonych w związku ze stanem epidemii i stanem zagrożenia epidemicznego, a wśród nich są te, które dotyczą obowiązków wykonywania badań medycyny pracy.

W związku z tym, jeżeli badania lub szkolenia pracownika stały się nieaktualne, przypominamy o dopilnowaniu następujących terminów:

1) 23.08.2023:

- wykonanie badań okresowych i badań psychologicznych kierowców zawodowych,
- wykonanie innych badań lekarskich i badań psychologicznych,

2) 22.09.2023

- uzyskanie orzeczenia lekarskiego albo psychologicznego, niezbędnego do wykonywania czynności zawodowych,

3) 20.12.2023:

- wykonanie badań okresowych,
- wykonanie badań okresowych, jeżeli poprzedzające je badania wstępne lub kontrolne zostały wydane przez lekarza innej specjalizacji niż medycyna pracy,
- wykonanie szkoleń okresowych BHP

Na podstawie z art. 12a ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej także jako: ustawa), na czas trwania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii:

- 1) zawieszono obowiązek wykonywania okresowych badań lekarskich przez pracowników i byłych pracowników, którzy świadczyli pracę w warunkach narażenia na działanie substancji i czynników rakotwórczych lub pyłów zwiłknających;
- 2) wobec kierowców zawodowych zawieszono m.in. obowiązek wykonywania badań okresowych i badań psychologicznych;
- 3) dopuszczono możliwość przeprowadzenia badań wstępnych i kontrolnych przez lekarza innego, niż lekarz medycyny pracy;
- 4) wobec pracowników, którzy mają być zatrudnieni na stanowiskach administracyjno-biurowych uchylono obowiązek wykonania wstępnych badań lekarskich, o ile pracownicy ci posiadali aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu oraz nowy pracodawca stwierdził, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na przyszłym stanowisku pracy;
- 5) wobec pracowników, którzy mieli być zatrudnieni na stanowiskach pracy innych niż administracyjno-biurowe okres, w którym zachowują ważność poprzednie badania lekarskie przedłużono do 180 dni liczonych od ustania poprzedniego do nawiązania kolejnego stosunku pracy.

W związku ze zniesieniem stanu zagrożenia epidemicznego, licząc od dnia 1 lipca 2023 r.:

- 6) w ciągu 180 dni należy wypełnić obowiązek wykonania badań okresowych i badań psychologicznych, o których mowa w pkt. 1 i 2 powyżej oraz uzyskać orzeczenie lekarza medycyny pracy, w miejsce orzeczenia o którym mowa w pkt. 3 powyżej, wydanego przez lekarza innej specjalizacji;
- 7) przywrócono obowiązek wykonania wstępnych badań lekarskich wobec wszystkich pracowników zatrudnianych na stanowiskach administracyjno-biurowych – z zastrzeżeniem pkt. 8 poniżej;
- 8) okres ważności orzeczenia lekarskiego wydanego na potrzeby poprzedniego pracodawcy skrócono do pierwotnej wartości – 30 dni liczonych od dnia ustania zatrudnienia w poprzednim miejscu pracy do nawiązania stosunku pracy z nowym pracodawcą.

Jednocześnie na podstawie art. 31m ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych:

- 1) ważność orzeczeń lekarskich wydanych w ramach wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich przedłużona została o 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii;

- 2) ważność pozostałych badań lekarskich i psychologicznych przedłużona została o 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii;
- 3) jeżeli orzeczenie lekarskie (inne niż wstępne, okresowe i kontrolne badania lekarskie) albo psychologiczne stanowi warunek wykonywania czynności lub uzyskania uprawnień w celu wykonania czynności zawodowych, orzeczenie takie powinno być wydane w ciągu 90 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Można zauważyć niespójność pomiędzy treścią art. 12a ust. 1 pkt 2 ustawy, który odnosi się m.in. do badań okresowych i psychologicznych kierowców zawodowych, a w ust. 2 tego artykułu nakazuje uzupełnienie tych badań w terminie 180 dni od dnia ustania stanu zagrożenia epidemicznego, a treścią art. 31m ust. 2 ustawy stanowiącym, że ważność regulowanych odrębnymi przepisami badań lekarskich innych niż wstępne, okresowe i kontrolne oraz ważność badań psychologicznych upływa w ciągu 60 dni od dnia zniesienia stanu zagrożenia epidemicznego. W związku z tym, w odniesieniu do kierowców zawodowych, z ostrożności rekomendujemy przyjęcie krótszej daty ważności badań.

W związku z niedoskonałościami i trudnościami w wykładni przepisów tzw. ustaw covidowych, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej na wniosek Głównego Inspektoratu Pracy wydało interpretację przepisów, zgodnie z którą jeżeli orzeczenie lekarskie utraciło ważność w dniu 1 lipca 2023 r. lub później, pracownik może uzyskać aktualne orzeczenie lekarskie najpóźniej do dnia 20 grudnia 2023 r. Wynika to z okoliczności, że „Okres 180 dni, licząc od dnia 1 lipca 2023 r., można potraktować jako okres przejściowy, po upływie którego każdy pracownik będzie musiał posiadać aktualne orzeczenie lekarskie. Wydaje się to uzasadnione również faktem, że równoległe wykonywanie zaległych oraz bieżących profilaktycznych badań lekarskich może spowodować długi czas oczekiwania na wizytę w poradniach medycyny pracy”

Natomiast zgodnie z art. 12e ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych jeżeli termin przeprowadzenia szkolenia okresowego BHP przypadł w czasie stanu zagrożenia epidemicznego, stanie epidemii albo w ciągu 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, termin na wykonanie tego szkolenia przedłuża się do 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego. Pierwotnie ustawodawca zakładał, że okresowe szkolenia BHP będą musiały być uzupełnione w ciągu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, jednak termin ten został przedłużony do 180 dni, a znowelizowany przepis wszedł w życie z dniem 27.07.2023 r.

W konsekwencji, pracodawcy powinni zweryfikować aktualność orzeczeń lekarskich wydanych pracownikom oraz terminy ważności szkoleń BHP i już teraz pomyśleć o ich uzupełnieniu. Szczególnie w zakresie badań lekarskich możemy spodziewać się kolejek do lekarzy medycyny pracy, które zapewne powstaną z końcem okresów przejściowych.

Mamy nadzieję, że powyższa informacja będzie przydatna. W razie pytań lub wątpliwości pozostajemy do Państwa dyspozycji.

KONTAKT

dr Marcin Wojewódka, radca prawny
marcin.wojewodka@wojewodka.pl
tel. 22 458 23 00

Beata Bondyra, radca prawny
beata.bondyra@wojewodka.pl
tel. +48 724 555 723

